

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 8C/72/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6814201977
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Kvetková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2015:6814201977.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca samosudkyňou JUDr. Miroslavou Kvetkovou v právnej veci navrhovateľky: Ľ. P., P.. XX.XX.XXXX, Y. Z., D. XXXX/X proti odporcovi: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, sídlom Bratislava, Pribinova 25, zast. WERNER & Co. s.r.o., IČO: 36 869 643, sídlom Bratislava, Stromová 54/A, za účasti vedľajšieho účastníka na strane navrhovateľky: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, IČO: 42 176 778, sídlom Prešov, Námestie Legionárov 5 o neplatnosť úverovej zmluvy takto

rozhodol:

I. Súd návrh navrhovateľky **z a m i e t a** .

II. Odporcovi sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka, za účasti vedľajšieho účastníka Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, podala dňa 03.04.2014 na tunajší súd proti odporcovi návrh na začatie konania, ktorým sa domáhala určenia neplatnosti zmluvy o úvere č. 610200036 zo dňa 24.01.2011. Návrh a písomné vyjadrenia navrhovateľky a vedľajšieho účastníka na jej strane boli odôvodnené tým, že zmluva, ktorej neplatnosti sa navrhovateľka domáha, je zmluvou o spotrebiteľskom úvere a to i napriek tomu, že je v nej zaškrtnuté políčko na povolenie. Rozhodujúci je skutočný účel a nie účel podľa zmluvy. Navyše dôkazné bremeno, že to bolo na výkon povolenia, má veriteľ, pričom na preukázanie nestačí všeobecný údaj v zmluve. Pokiaľ ide o dodatok v zmluve, v ktorom je uvedený účel na výkon povolenia - na nákup výpočtovej techniky, tento postup odporca používa hromadne v mnohých prípadoch. Zmluva obsahuje množstvo neprijateľných zmluvných podmienok, konkrétne ide o

- dohodu o rozhodcovskej doložke, ktorá nebola dohodnutá individuálne a núti spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu,
- dohodu o použití Obchodného zákonníka, ktorá popiera právo spotrebiteľa na priaznivejšiu úpravu,
- dohoda o vyplnení zmenky, keďže inštitút zmenky je nepoužiteľný v prípade spotrebiteľa, za súčasnej úpravy zakázaný, zmenka bola spotrebiteľovi nanútená, keďže nemohol ovplyvniť obsah všeobecných obchodných podmienok, navyše spotrebiteľa zmenke ani nerozumejú,
- dohoda o administratívnom poplatku, nakoľko ide o úžerný poplatok odporujúci dobrým mravom, predmet poplatku nie je určitý a poplatok je niekoľkonásobne vyšší ako úroky v bankách.

Odporca tiež pri uzatváraní zmluvy použil nekalú obchodnú praktiku, keď neuviedol ročnú percentuálnu mieru nákladov (ďalej len RPMN). Neplatnosti celej zmluvy sa domáha z dôvodu, že zmluva obsahuje početné množstvo neprijateľných zmluvných podmienok, pričom odporcovi musí byť poskytnutá ochrana pred nimi. Tiež z dôvodu, že dohodnutá odplata je neprímerane vysoká, odporuje všeobecne uznávaným pravidlám správania sa, dobrým mravom a ide o civilnoprávnu úžeru.

Odporca s návrhom nesúhlasil, nakoľko zmluva, ktorá má byť určená za neplatnú, nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, je to nezáväzný úver, v zmluve bolo zakotvené právo a nie povinnosť

poskytnúť finančné prostriedky. Navyše navrhovateľka nemá postavenie spotrebiteľa, keďže finančné prostriedky boli poskytnuté na výkon povolania. S navrhovateľkou bola uzavretá rozhodcovská zmluva, ktorá bola individuálne dojednaná, je nevýhradná, navrhovateľka mala možnosť rozhodnúť sa medzi rozhodcovským konaním a súdnym konaním. V mnohých prípadoch sú konania iniciované dlžníkmi. Dohoda o použití Obchodného zákonníka nemôže byť neplatná vzhľadom na ustanovenie § 261 ods. 4 písm. d) Obchodného zákonníka. Pokiaľ ide o zmenu, tento inštitút je bežný a nie je určený len pre vzťahy medzi podnikateľmi. Administratívny poplatok nemôže byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže navrhovateľka nie je spotrebiteľom a neprijateľnou zmluvnou podmienkou nemôže byť cena plnenia. Slovenský právny poriadok poplatkov za spracovanie zmluvy pripúšťa, ani v novelizovanom znení zákona o spotrebiteľských úveroch nie je takýto poplatok vylúčený. RPMN nebola v zmluve uvedená, nakoľko nejde o zmluvu o spotrebiteľskom úvere. I v prípade pravdivosti tvrdení navrhovateľky by nebola neplatná celá zmluva, ale len príslušné časti zmluvy.

Riadne predvolaní odporca a vedľajší účastník sa na pojednávanie nedostavili, svoju neúčast' vopred ospravedlnili a žiadali, aby súd rozhodol v ich neprítomnosti. Súd v súlade s § 101 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v platnom znení (ďalej len O.s.p.) pojednával a rozhodol v neprítomnosti odporcu a vedľajšieho účastníka.

Súd po prečítaní návrhu na začatie konania a písomných vyjadrení účastníkov konania a vedľajšieho účastníka vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, prečítaním listinných dôkazov - zmluvy o úvere zo dňa 24.01.2011, všeobecných podmienok poskytnutia úveru, dodatku k zmluve o úvere zo dňa 24.01.2011, rozhodcovskej zmluvy zo dňa 24.01.2011, výzvy k úhrade zo dňa 13.02.2014, zápisnice súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého zo dňa 22.02.2014, oznámenia o spísaní zápisnice k návrhu na vykonanie exekúcie zo dňa 22.02.2014, potvrdenia o úhrade a ústrižkov poštových poukážok, dodatkov k zmluvám o úvere zo dňa 12.11.2010, 18.04.2011, 31.08.2011 a 16.06.2011, rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. sp. zn. SR00432/12 zo dňa 26.04.2012, spisu Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. sp. zn. SR00432/12, oboznámením sa s celým obsahom spisu, ako aj obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 10Er/344/2014 a zistil nasledovný skutkový stav:

Dňa 24.01.2011 uzavrela navrhovateľka s odporcom zmluvu nazvanú ako zmluva o úvere, podľa ktorej je veriteľ oprávnený poskytnúť dlžníkovi úver v sume 800,- Eur a dlžník sa zaväzuje zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 772,- Eur, to je celkovo zaplatiť čiastku 1.572,- Eur v 12 mesačných splátkach po 131,- Eur, počnúc dňom 22.02.2011 na účet veriteľa špecifikovaný vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru.

V zmluve je uvedené vyhlásenie, že dlžník prehlasuje, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon, pričom v zmluve sú uvedené 4 možnosti, o aký výkon má ísť a to zamestnanie, povolanie, podnikanie a iný účel a krížikom je zaškrtnutý výkon povolania. V zmluve sa nachádza políčko pre uvedenie výšky RPMN v %, toto políčko nie je v zmluve vyplnené. Zmluva je podpísaná navrhovateľkou i zástupcom odporcu. V zmluve sa nachádza osobitné vyhlásenie, že dlžník svojim vlastnoručným podpisom potvrdzuje prevzatie peňažnej hotovosti uvedenej v zmluve dňa 24.01.2011, pričom vyhlásenie je podpísané navrhovateľkou. Podľa zmluvy dlžník vyhlasuje, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom tejto zmluvy o úvere, ako aj s obsahom plnomocenstiev v nej uvedených a súhlasí so všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať.

Dňa 24.01.2011 uzavreli účastníci konania dodatok k zmluve o úvere, v ktorom navrhovateľka vyhlasuje, že veriteľom poskytnuté finančné prostriedky vo výške 800,- Eur použije na nákup výpočtovej techniky za účelom výkonu povolania. Týmto sa zaväzuje, že poskytnuté finančné prostriedky použije výlučne na uvedený účel.

Dodatok má formu formulára, do ktorého boli rukou dopísané údaje: číslo zmluvy a dátum jej uzavretia, identifikačné údaje navrhovateľky, suma 800, dátum podpisu dodatku a text: nákup výpočtovej techniky za účelom výkonu povolania. Dodatok je podpísaný navrhovateľkou i zástupcom odporcu.

Dňa 21.04.2011 uzavreli účastníci konania rozhodcovskú zmluvu. Rozhodcovská zmluva bola vyhotovená vo forme formulára, do ktorého boli vpísané identifikačné údaje navrhovateľky, číslo a deň uzavretia zmluvy o úvere a dátum podpisu rozhodcovskej zmluvy. Rozhodcovská zmluva je podpísaná navrhovateľkou i zástupcom odporcu.

Podľa bodu 1 čl. 2 rozhodcovskej zmluvy všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere č. 610200036 uzavretej dňa 21.04.2011 vrátane sporu o jej platnosť, výklad a zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmeniek, zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené:

a/ pred stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na stálom rozhodcovskom súde, rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov stáleho rozhodcovského súdu a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov stáleho rozhodcovského súdu,

b/ pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok)

Podľa bodu 2 čl. 2 rozhodcovskej zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1 tohto článku zmluvy, vrátane sporu o platnosť, výklad alebo zrušenie zmluvy o úvere, na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej zmluvy; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na všeobecnom súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc stáleho rozhodcovského súdu.

Z pripojeného spisu sp. zn. 10Er/344/2014 súd zistil, že odporca spísal u súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého zápisnicu, ktorej obsahom je návrh na vykonanie exekúcie voči navrhovateľke na vymoženie sumy 1.156,01 Eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 1.156,01 Eur od 06.11.2011 do zaplatenia, zákonného úroku vo výške 6 % ročne zo sumy 1.156,01 Eur od 21.12.2011 do zaplatenia a trov konania na základe rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s. sp. zn. SR00432/12 zo dňa 26.04.2012. Súdny exekútor doručil dňa 19.05.2014 súdu žiadosť o udelenie poverenia, o ktorej do dňa vyhlásenia rozsudku nebolo rozhodnuté.

Zo spisu Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s. sp. zn. SR00432/12 súd zistil, že návrh na začatie rozhodcovského konania voči navrhovateľke bol podaný na rozhodcovský súd dňa 05.01.2012, odporca sa domáhal plnenia z titulu zmenky. Prílohou návrhu boli zmluva o úvere, všeobecné podmienky poskytnutia úveru, zmenka, rozhodcovská zmluva a prehľad práv, povinností a záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy o úvere. Navrhovateľka bola vyzvaná, aby sa k žalobe vyjadrila. Písomnými podaniami adresovanými rozhodcovskému súdu sa navrhovateľka k veci samej nevyjadrila, uvádzala dôvody nesplácania úveru a žiadala o mesačné splátky.

Dňa 26.04.2012 vydal rozhodcovský súd v uvedenej veci rozsudok, ktorý bol navrhovateľke doručený 10.05.2012, ktorým bola navrhovateľka zaviazaná zaplatiť odporcovi sumu 1.156,01 Eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 1.156,01 Eur od 06.11.2011 do zaplatenia, zákonný úrok vo výške 6 % ročne zo sumy 1.156,01 Eur od 21.12.2011 do zaplatenia a nahradiť trovy rozhodcovského konania vo výške 317,10 Eur, všetko v mesačných splátkach po 120,- Eur.

V odôvodnení rozhodcovského rozsudku sa okrem iného uvádza, že žalovaný vystavil dňa 24.01.2011 listinu označenú ako zmenka, v ktorej bol uvedený bezpodmienečný sľub zaplatiť zmenkovú sumu spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne, údaje o vystaviteľovi zmenky, miesto splatnosti a ďalšie skutočnosti, pričom v čase vystavenia absentoval údaj o zmenkovej sume a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Rozhodcovský súd mal za preukázané, že žalobca doplnil chýbajúce údaje a to zmenkovú sumu a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Rozhodcovský súd mal za to, že po doplnení v zmenke absentujúcich údajov ide o vlastnú zmenku žalovaného bez protestu a na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia vyplnenú žalobcom dňa 16.12.2011. Stály rozhodcovský súd skúmal, či predložená zmenka je vyplnená v súlade s dohodou o vyplnení zmenky. Rozhodcovský súd túto dohodu pokladá za dostatočne určitú a zrozumiteľnú, čo sa týka spôsobu doplnenia neúplnej zmenky o údaj zmenkovej sumy a údaj zročnosti. Z dohody o vyplnení zmenky jednoznačne vyplýva vôľa dlžníka a veriteľa z kauzálneho právneho vzťahu doplniť do neúplnej zmenky sumu, ktorá má pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky a dátum zročnosti bude dátum, kedy sa stal splatným kauzálny právny vzťah (zmluva o úvere). Doplnením neúplnej zmenky o absentujúce údaje sa stáva zmenka perfektnou.

Navrhovateľka bola výzvou zo dňa 13.02.2014 vyzvaná na úhradu celej dlžnej sumy voči odporcovi vo výške 4 068,23 Eur.

Z predložených listinných dôkazov bolo zistené, že navrhovateľka uhradila odporcovi spolu sumu 668,- Eur.

Navrhovateľka predložila 4 dodatky k zmluvám o úvere, ktoré sa týkajú iných dlžníkov, pričom vo všetkých dodatkoch je rukou písané ako účel použitia poskytnutých finančných prostriedkov nákup výpočtovej techniky.

Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že domáha sa neplatnosti zmluvy o úvere, pretože v nej nie sú splnené všetky podmienky, nie je tam uvedená RPMN a pod.. Úver od spoločnosti POHOTOVOSŤ splácala, dokopy splatila 668,- €, chýbalo jej ešte uhradiť 132,- €. Kým vedela, splátky uhrádzala. Neskôr žiadala zástupcu odporcu o odklad splátok, ten jej ale povedal, že za to je poplatok 130,- €. Ak by takúto sumu mala, tak by uhradila rovno splátku. Kontaktovala odporcu, chcela sa dohodnúť na nižších splátkach, ale nedostala odpoveď. Neskôr jej prišiel list z rozhodcovského súdu, aj tam napísala a žiadala o splátky, aby mohla uhradiť dlh.

Zmluva sa uzatvárala v Revúcej v kaviarni. Prišiel tam zástupca odporcu, ktorý jej vypísal všetky papiere, ona prevzala peniaze a to bolo všetko. Povedala mu, že potrebuje peniaze súrne, lebo mala ísť so synom na liečenie do Bystrianskej jaskyne, on jej povedal, že na to jej nemôže dať úver, že musí tam uviesť, že je to na nákup výpočtovej techniky. Úver ale skutočne nebrala na tento účel. V čase podpisu zmluvy bola dôchodkyňa, ona ani s výpočtovou technikou pracovať nevie a chlapec počítač mal. So zástupcom odporcu sa dohodli na tom, akú sumu jej poskytnú, koľko má uhradiť a v akých splátkach. Pri podpise zmluvy obdržala 800,- € a do zmluvy sa vyplnili tieto údaje. O ostatných veciach sa nerozprávali, podpísala vtedy zmluvu, splátkový kalendár aj rozhodcovskú zmluvu. Nepamätá si, že vtedy podpísala aj zmenku. Ak ju podpísala, tak zástupca odporcu jej nevysvetlil, o čo ide. Nečítala, čo podpisuje, len podpísala čo mala.

Podľa § 80 písm. c) O.s.p. možno návrhom na začatie konania uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

V prvom rade sa súd zaoberal otázkou, či je na požadovanom určení naliehavý právny záujem, keďže návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem (§ 80 písm. c/ O.s.p.).

Podľa ustálenej judikatúry určovací žaloba má povahu preventívnu a jej účelom je poskytnutie ochrany právneho postaveniu žalobcu skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva, teda vtedy, keď sa nemožno domáhať ochrany žalobou na plnenie. Medzi účastníkmi musí existovať aktuálny stav objektívnej neistoty, ktorý je ohrozením právneho postavenia žalobcu, a ktorý nemožno odstrániť iným právnym prostriedkom. Jestvuje teda ohrozenie práva, či právneho vzťahu, resp. stav neistoty právneho postavenia navrhovateľa, ktorý nemožno odstrániť inak, len určovacím výrokom a jestvuje potreba odstránenia tejto neistoty.

V predmetnej veci sa navrhovateľka domáha určenia neplatnosti celej zmluvy o úvere z dôvodu, že zmluva obsahuje množstvo neprijateľných zmluvných podmienok, a preto celá zmluva neobstojí ako platný právny úkon. Za okolností, keď sa účastník domnieva, že zmluva obsahuje tak veľké množstvo neplatných ustanovení, že ako celok neobstojí ako platný právny úkon, je daný právny záujem na určení neplatnosti celej zmluvy, keď zmluva obsahuje množstvo rôznorodých ustanovení (v danej veci napr. ustanovenia o zmluvných právach a povinnostiach zmluvných strán, o zmluvných pokutách, o uznaní dlhu, dohoda o zrážkach zo mzdy, dohoda o vyplnení zmenky) a na základe zmluvy možno podať množstvo rôznorodých žalôb o plnenie, žalôb o určenie neplatnosti niektorých ustanovení zmluvy, resp. sa domáhať i priamo zrážok zo mzdy. Za takýchto podmienok existuje stav právnej neistoty, ktorý nie je možné účelne odstrániť inak, ako určovacím výrokom.

Vzhľadom na uvedené má súd za to, že za okolností ako sú tvrdené navrhovateľkou je daný stav neistoty právneho postavenia navrhovateľky, ktorý nemožno odstrániť inak ako určovacím výrokom, je teda daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o úvere.

Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretiu zmluvy o úvere 24.01.2011 (ďalej len Obchodný zákonník) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§

682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 52 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretiu zmluvy o úvere 24.01.2011 (ďalej len Občiansky zákonník) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 5 a 6 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľ oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukládajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,

- m) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprímerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprímerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) ktoré oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 1 ods. 2 a ods. 8 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení platnom ku dňu uzavretiu zmluvy o úvere 24.01.2011 (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.

Podľa § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 9 ods. 1 a ods. 2 písm. a) až k), r) a y) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 17 ods. 3, 4 zákona o spotrebiteľských úveroch v súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského úveru nemožno splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom. Veriteľ zodpovedá za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením odseku 3 veriteľom.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa čl. 11 všeobecných podmienok poskytnutia úveru dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

V čl. 13 všeobecných podmienok poskytnutia úveru sa nachádza dohoda o vyplnení zmeniek v nasledovnom znení: Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmeniek vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ dve zmenky, v ktorých nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ z takto vystavených zmeniek je zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. Remitent má právo uplatniť si celý svoj peňažný nárok vyplnením ktorejkoľvek zmenky. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na prvej zo zmeniek remitent najskôr v deň, kedy v zmysle bodu 4 týchto podmienok sa stane celý dlh splatným okamžite, t. j. keď dlžník neuhradí včas 4 po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia prvej zo zmeniek. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na prvej zo zmluvy remitent tak, že ním bude deň kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatným celý dlh.

Podľa čl. 16 všeobecných podmienok poskytnutia úveru zmluvné strany sa dohodli v zmysle § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka, že všetky ich právne vzťahy sa budú spravovať Obchodným zákonníkom. Táto zmluva sa uzatvára podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka ako nepomenovaná zmluva.

Keďže je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení, súd posudzoval dôvodnosť návrhu po vecnej stránke. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľky nie je dôvodný.

Z predložených listinných dôkazov a z výpovede navrhovateľky mal súd za preukázané, že navrhovateľka uzatvorila s odporcom zmluvu o úvere, na základe ktorej jej boli poskytnuté peňažné

prostriedky vo výške 800,- € a navrhovateľka sa zaviazala splatiť úver v celkovej výške 1.572,- € v mesačných splátkach po 131,- €.

Uvedenú zmluvu posúdil súd ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 Občianskeho zákonníka, keďže ju odporca uzatváral v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a navrhovateľka mala postavenie spotrebiteľa (fyzická osoba nekonajúca v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti).

Zároveň zmluvu súd posúdil ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže ide o dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme úveru, pričom navrhovateľka mala postavenie spotrebiteľa podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a odporca postavenie veriteľa podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Navrhovateľka bola pri uzatváraní zmluvy fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania a odporca právnickou osobou, ktorá navrhovateľke poskytla spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa súdu ide o spotrebiteľský úver napriek tomu, že navrhovateľka zaznačila v zmluve kolónku účel úveru - výkon povolania a v dodatku k zmluve je uvedené, že finančné prostriedky majú byť použité na nákup výpočtovej techniky na výkon povolania. Z úradnej činnosti sú súdu známe zmluvy o úvere odporcu, v ktorých je opakovane uvádzaný účel výkon - povolanie, resp. podnikanie, a to i u osôb nezamestnaných, či dôchodcov, iný účel nie je zaznačovaný. Zároveň navrhovateľka preukázala, že v dodatkoch k zmluvám o úvere týkajúcich sa rôznych dlžníkov sú odporcom opakovane uvádzané účely - nákup výpočtovej techniky na výkon povolania. Vzhľadom na uvedené možno mať pochybnosť, že úver bol vzatý na účel povolania. V tejto súvislosti súd poukazuje predovšetkým na skutočnosť, že navrhovateľka bola v čase uzavretia zmluvy dôchodkyňou.

Pri pochybnostiach platí výklad zmluvy priaznivejší pre spotrebiteľa, preto má súd za to, že dôkazné bremeno ohľadne skutočnosti, že úver bol poskytnutý na účel výkonu povolania, ťaží stranu, ktorá to tvrdí. Nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti, nestačí všeobecný údaj o uzavretí zmluvy na výkon povolania, resp. dodatok zmluvy vyplnení odporcom, ale musí byť preukázané, na aké konkrétne povolanie spotrebiteľa bol úver poskytnutý a aký konkrétny súvis s týmto povolaním má uzavretie zmluvy o úvere. Navrhovateľka bola v čase uzavretia zmluvy dôchodkyňou, čo vyvoláva pochybnosť, že úveru bol na výkon povolania. Ak by to navrhovateľka pri uzatváraní zmluvy tvrdila, bolo by povinnosťou odporcu túto skutočnosť preveriť, inak by nekonal s odporcom starostlivosťou. Vzhľadom na túto skutočnosť nepovažoval súd výsluch zástupcu odporcu v tejto súvislosti za nutný, keďže len samotná jeho výpoveď ohľadne účelu úveru nemôže byť postačujúca, potrebné je doloženie dokladov preukazujúcich, že bolo odporcovi jednoznačne preukázané, že si navrhovateľka berie úver na účel povolania a aký je súvis úveru a povolania. Takéto doklady súdu doložené neboli. Keďže účel vyznačený v zmluve nebol preukázaný, súd má za to, že zmluvu je nutné posudzovať ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere.

Nemožno súhlasiť ani s tvrdením odporcu, že predmetná zmluva nie je zmluvou o úvere, ale nezáväzným úverom, nepomenovanou zmluvou z dôvodu, že je v nej uvedené právo a nie povinnosť poskytnúť finančné prostriedky. Zo zmluvy je jednoznačné, že ide o poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, pričom tieto boli vyplatené priamo pri uzavretí zmluvy s tým, že navrhovateľka sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Ide teda o zmluvu o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka. Toto tvrdenie odporcu je zároveň v rozpore s jeho tvrdením o platnosti čl. 16 všeobecných podmienok poskytnutia úveru, keď navrhovateľ uvádza, že toto ustanovenie nemôže byť neplatné, nakoľko ide o absolútny obchod podľa § 261 Obchodného zákonníka - zmluvu o úvere.

Na základe týchto záverov musí mať zmluva náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a podlieha režimu ochrany spotrebiteľa podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, predovšetkým nesmie obsahovať neprijateľné podmienky, inak sa zmluva v súlade s § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka spravuje Obchodným zákonníkom, keďže ide o tzv. absolútny obchod.

Pre úplnosť súd dodáva, že i v prípade, že by nešlo o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, išlo by o zmluvu spotrebiteľskú podľa Občianskeho zákonníka (keďže znenie Občianskeho zákonníka pri definícii spotrebiteľa nespomína výkon povolania), ktorá nesmie obsahovať neprijateľné zmluvné podmienky. Ochrana spotrebiteľa podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka sa vzťahuje na všetky spotrebiteľské zmluvy, nie len na zmluvy o spotrebiteľských úveroch.

Súd posúdil ustanovenia zmluvy, na ktoré poukazovala navrhovateľka a dospel k nasledovným záverom:

Z predmetnej zmluvy o úvere bolo zistené, že zmluva neobsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch a to dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej

splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch), úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch), RPMN (§ 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch) a priemernú hodnotu RPMN na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. y) zákona o spotrebiteľských úveroch).

Súd má za to, že všetky náležitosti podľa § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch musia byť v zmluve o úvere uvedené určite a zrozumiteľne, aby spotrebiteľ, ktorý zmluvu uzatvára, vedel pri podpise zmluvy, aké sú podmienky úveru. Preto musia byť tieto údaje uvedené presným dátumom alebo číslom (napr. konečná splatnosť úveru, výška, počet a termíny splátok, RPMN), aby boli tieto podmienky spotrebiteľovi už pri podpise zmluvy jasné. Ak by boli tieto údaje uvedené nejasne, resp. tak, že by si ich mal spotrebiteľ vyvodiť alebo vypočítať, potom by účel ustanovenia § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch nebol naplnený. Preto ak náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) zákona o spotrebiteľských úveroch nie sú v zmluve vôbec uvedené, resp. sú uvedené neurčite, úver je zo zákona bezúročný a bez poplatkov.

V zmluve úplne absentuje údaj o RPMN, o priemernej hodnote RPMN na príslušný spotrebiteľský úver platnej k dňu podpisu zmluvy i úroková sadzba spotrebiteľského úveru, pričom neuvedenie niektorého z týchto údajov spôsobuje, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Povinnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, absencia ktorej spôsobuje bezúročnosť úveru, je i doba trvania zmluvy a konečná splatnosť úveru. V predmetnej zmluve o úvere nie sú tieto náležitosti uvedené. To, že je v zmluve uvedený celkový počet splátok a splatnosť prvej splátky, nie je postačujúce. Konečnú splatnosť úveru je nutné uviesť v zmluve presným dátumom. Ak by bolo postačujúce len uvedenie počtu a splatnosti splátok, bolo by ustanovenie § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch zbytočné, keďže počet splátok musí byť v zmluve uvedený na základe § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch. Z uvedeného teda vyplýva, že podmienka § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch je splnená vtedy, keď je v zmluve o úvere uvedený presný dátum, kedy nastane konečná splatnosť úveru. Tak to v predmetnej zmluve o úvere nebolo. Z uvedených dôvodov má súd za to, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere údaj o konečnej splatnosti úveru chýba.

Keďže predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f), i), j) a y) zákona o spotrebiteľských úveroch, úver poskytnutý odporcovi je bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na uvedené považuje súd posudzovanie platnosti ustanovení týkajúcich sa úrokov a poplatkov za nadbytočné.

Pokiaľ ide o ďalšie napadnuté ustanovenia zmluvy, súd má za to, že čl. 16 všeobecných podmienok poskytnutia úveru je platný. Ako je uvedené vyššie, predmetná zmluva je zmluvou o úvere, ktorá sa podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka spravuje bez ohľadu na povahu účastníkov Obchodným zákonníkom. Dohoda zmluvných strán, podľa ktorej sa záväzkové vzťahy zo zmluvy budú spravovať Obchodným zákonníkom, nie je neplatnou, nakoľko neodporuje zákonu, nejde o neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže deklaruje stav vyplývajúci priamo zo zákona, teda aplikáciu Obchodného zákonníka. I bez tejto dohody by bolo v prípade predmetného záväzkového vzťahu nutné aplikovať uvedený predpis, preto ustanovenie o jeho aplikácii nie je neplatné a nemôže byť neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže ide o potvrdenie (zvýraznenie) zákonnej úpravy.

Pokiaľ ide o čl. 13 všeobecných podmienok poskytnutia úveru, v ktorom sa nachádza dohoda o vyplnení zmeniek, toto ustanovenie považuje súd za absolútne neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka, nakoľko toto ustanovenie svojím obsahom a účelom odporuje zákonu. V zmysle § 17 zákona o spotrebiteľských úveroch v súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského úveru nemožno zabezpečiť splnenie dlhu zmenkou., veriteľ zodpovedá za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením odseku 3 veriteľom.

Predmetná zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, z ktorej splnenie dlhu nemožno vzhľadom na citované ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch zabezpečiť zmenkou. Zabezpečenie dlhu z predmetnej zmluvy o úvere zmenkou je teda v rozpore s citovaným zákonným ustanovením. Porušenie uvedeného ustanovenia nespôsobuje neplatnosť zmenky vystavenej v rozpore so zákonom, pokiaľ zmenka spĺňa predpoklady platnosti podľa zákona č. 191/1950 Zb. zmenkového a šekového v platnom znení. Zákon o spotrebiteľských úveroch v prípade porušenia § 17 ods. 3 stanovuje zodpovednosť za škodu, nie neplatnosť zmenky. V každom prípade zmluvné ustanovenie, ktoré v prípade nemožnosti zabezpečenia zmenkou upravuje podmienky vyplnenia blankozmenky, je nutné považovať za neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre obchádzanie zákona. Ak nie je možné zabezpečiť dlh zmenkou, nemožno platne dohodnúť podmienky vyplnenia blankozmenky. Akákoľvek dohoda o spôsobe vyplnenia

blankozmenky je v takom prípade v rozpore so zákonom. Vzhľadom na uvedené má súd za to, že čl. 13 všeobecných podmienok poskytnutia úveru (dohoda o vyplnení zmeniek) je absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka.

Navrhovateľka ďalej tvrdila, že rozhodcovská doložka je rovnako neplatným ustanovením zmluvy, nakoľko ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že súčasťou zmluvy nebola žiadna rozhodcovská doložka, táto sa nenachádza ani v zmluve, ani vo všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Medzi účastníkmi konania došlo dňa 24.01.2011 k uzavretiu samostatnej rozhodcovskej zmluvy. Táto rozhodcovská zmluva nie je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, jej neplatnosť preto nemá vplyv na platnosť zmluvy o úvere ako takej.

Pre úplnosť súd dodáva, že samostatná rozhodcovská zmluva bola s navrhovateľkou dojednaná individuálne, samostatným právnym úkonom, ktorý nebol ničím podmienený. Navrhovateľka mala možnosť rozhodnúť sa, či zmluvu podpíše alebo nie. Skutočnosť, že si navrhovateľka neprečítala rozhodcovskú zmluvu, ktorú podpisovala, nemôže byť na škodu odporcovi a nemôže spôsobovať neplatnosť dohody. Navrhovateľka sa rozhodla rozhodcovskú zmluvu podpísať a byť ňou viazaná. Na to nemení nič ani fakt, že rozhodcovská zmluva bola vyhotovená vopred na formulári. Navrhovateľka mala možnosť rozhodcovskú zmluvu nepodpísať, v takom prípade by ňou nebola viazaná a spory zo zmluvy o úvere by v takom prípade mohli byť riešené len pred všeobecným súdom. Za týchto podmienok možno konštatovať, že rozhodcovská zmluva bola medzi účastníkmi konania dojednaná individuálne, nejde preto o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd poukazuje i na to, že nejde o zmluvnú podmienku, ale o samostatnú zmluvu.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že úver zo zmluvy zo dňa 24.01.2011, ktorá má byť určená za neplatnú, je bezúročný a bez poplatkov, pričom dohoda o vyplnení zmeniek, ktorá je súčasťou zmluvy je neplatná. Ostatné zmluvné ustanovenia, na ktoré poukazovala navrhovateľka, nie sú neplatnými. Na základe uvedeného má súd za to, že zmluva o úvere uzavretá medzi účastníkmi konania dňa 24.01.2011 nie je neplatná ako celok. Súd sa nestotožňuje s tvrdením navrhovateľky, že zmluva bez neplatných ustanovení zmluvy neobstojí ako celok. Napriek vyššie uvedeným nedostatkom ide o platnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, úver je bezúročný a bez poplatkov. Základné zmluvné ustanovenia, bez ktorých by zmluva nemohla byť považovaná za platnú, možno považovať za platné, neplatnosťou niektorých ustanovení nie sú dotknuté základné práva a povinnosti zo zmluvy o úvere, napr. zmluvné dojednania o poskytnutí peňažných prostriedkov, o podmienkach ich vrátenia, i keď bez úrokov a poplatkov, pričom s takouto možnosťou ale počíta samotný zákon o spotrebiteľských úveroch. Navrhovateľka má predovšetkým zmluvnú povinnosť vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky. Ani neplatnosť dohody o vyplnení zmeniek podľa názoru súdu nespôsobuje neplatnosť celej zmluvy o úvere.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd návrh navrhovateľky ako nedôvodný zamietol.

Súd záverom dodáva, že návrh odporcu na výsluch svedka (zástupcu odporcu, ktorý uzatváral zmluvu s navrhovateľkou) zamietol z dôvodu procesnej ekonómie. Vykonanie uvedeného dôkazu považoval súd za nadbytočné, nakoľko i na základe už vykonaných dôkazov mal súd za to, že návrh nie je dôvodný.

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p. ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Pokiaľ ide o náhradu trov konania, súd rozhodol podľa § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že odporcovi, ktorý bol vo veci v plnej miere úspešný, náhradu trov konania nepriznal, nakoľko boli dané dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie náhrady trov.

Súd v predmetnom konaní síce dospel k záveru, že nemožno celú zmluvu určiť za neplatnú, bolo ale preukázané, že odporca v rámci záväzkového vzťahu s navrhovateľkou uplatňuje plnenia zo zmluvy, na ktoré nemá nárok, keďže navrhovateľka bola vyzývaná i na úhradu úrokov a poplatkov a to napriek tomu, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Odporca nesprávne vykladá zmluvu ako nespotebiteľskú a tým upiera navrhovateľke ochranu, ktorá jej patrí v zmysle zákonov na ochranu spotrebiteľa.

Za týchto okolností zaviazat' na náhradu trov konania navrhovateľku, ktorá sa bráni voči zmluve, ktorou sú porušované zákony na ochranu spotrebiteľa, možno považovať za krajne nespravodlivé. Preto sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie náhrady trov odporcovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Banskej Bystrici prostredníctvom tunajšieho súdu v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.